

.....

АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО І ПРОЦЕС, ФІНАНСОВЕ ПРАВО, ІНФОРМАЦІЙНЕ ПРАВО

.....

УДК 342.95

Л. М. Дорофєєва

кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри адміністративного,
фінансового та інформаційного права
Ужгородського національного університету

РОЛЬ ВСЕСВІТНЬОЇ МИТНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ІНШИХ МІЖНАРОДНИХ ІНСТИТУЦІЙ В КООРДИНАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ МИТНИХ АДМІНІСТРАЦІЙ

Стаття присвячена вивченню ролі міжнародних організацій у сфері координації та уніфікації діяльності митних адміністрацій, у формуванні певних стандартів та принципів здійснення митної справи. Піддано аналізу мету, завдання та функції міжнародних інституцій, які формують єдині підходи до організації та діяльності митних служб у всьому світі.

Ключові слова: митна адміністрація, митні процедури, гармонізація законодавства, Всесвітня митна організація, Світова організація торгівлі, Організація Об'єднаних Націй.

Постановка проблеми. Організація та діяльність митних служб у всьому світі має все більше спільних характеристик, що виникають як результат координації та уніфікації підходів до їх функціонування. Основними генераторами гармонізації правового регулювання та формування певних стандартів митної діяльності є міжнародні інституції, оскільки лише на такому рівні є можливість дослідити умови та порядок здійснення митної справи, виокремити найкращі практики у цій сфері, спрогнозувати перспективи розвитку та виробити прийнятні для більшості країн рекомендації, здатні одночасно і полегшити міжнародну торгівлю, і спрямувати перспективи розвитку митних органів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Практично всі дослідники митної тематики більшою або меншою мірою торкалися у своїх працях діяльності таких міжнародних інституцій, як Організа-

ція Об'єднаних Націй, Світова організація торгівлі та Всесвітня митна організація. Їхня діяльність вивчалась з огляду на історію створення, роль та місце серед міжурядових організацій, основні напрями функціонування, завдання та принципи діяльності, а також через аспекти міжнародної взаємодії. Базою для нашого дослідження стали праці таких учених, як: І.Г. Бережнюк [1–4], О.П. Гребельник [5], М.В. Грушко [6], С.І. Денисенко [7], А.Д. Єршов [8], І.О. Іващук [9], С.В. Ківалов [10], Ю.В. Коваленко [11], Б.А. Кормич [12–13], Є.Б. Павленко [14], С.М. Перепьолкін [15–17], В.Д. Приймаченко [18], Н.В. Прусакова [19], В.В. Суворов [20], В.В. Ченцов [21–23] та інші публікації.

Метою статті є вивчення ролі міжнародних організацій у сфері координації та уніфікації діяльності митних адміністрацій, у формуванні певних стандартів та принципів здійснення митної справи.

Виклад основного матеріалу. Основним напрямом розвитку державної митної

справи натепер є приєднання до ЄС, що передбачає адаптацію національного законодавства не лише до законодавства цього Союзу, але й до міжнародних стандартів, на основі яких він здійснює свою діяльність [24, с. 135]. Міжнародна спільнота визнає Всесвітню митну організацію (ВМО) центром митної експертизи, який відіграє лідируючу роль в обговоренні, розвитку та вдосконалюванні техніки митної справи та митного законодавства і вже 70 років залишається єдиною міжурядовою організацією, що зосереджена винятково на питаннях митної справи і пошуку інструментів у міжнародно-правовому регулюванні спрощення та гармонізації митних процедур. Діяльність організації формується виходячи із запитів її учасників, а інструменти та передовий досвід ВМО сприймається як основа для роботи сучасних митних служб. Нині до її складу входять 182 країни, представлені керівниками митних адміністрацій [25]. З урахуванням регіонального підходу в організації роботи ВМО всі держави-члени діляться на 6 регіональних груп, завдання кожної з яких формуються однотипно та включають, насамперед, впровадження положень політики ВМО щодо гармонізації митних систем такого регіону, а також організацію навчання працівників митних адміністрацій, створення інформаційних центрів щодо боротьби з митними правопорушеннями, налагодження діалогу та обмін делегаціями між національними митними службами та адміністративними органами ВМО. Україна стала повноправним членом Організації 19 червня 1992 р., коли було прийнято Постанову Верховної Ради України «Про приєднання України до Конвенції про створення Ради Митного Співробітництва».

За період свого функціонування ВМО підготувала велику кількість документів, що регулюють різні напрями зовнішньої торгівлі: близько 20 конвенцій, 50 рекомендацій і більше десятка міжнародних норм з окремих митних питань [8, с. 87]. Головною метою ВМО називають підвищення ефективності роботи митних служб за допомогою заходів, що сприяють їх національному розвитку: полегшення законної торгівлі, зміцнення національної

безпеки, збільшення надходження податків та захист суспільства.

Науковцями констатується, що головними завданнями ВМО з моменту її заснування є гармонізація та уніфікація митних систем шляхом створення стандартів, удосконалення митного законодавства, розвиток міжнародного співробітництва, спрощення митних процедур, торговельна безпека в ланцюгах постачання, спрощення процедур міжнародної торгівлі, підвищення ефективності митних органів у боротьбі з контрафакцією, державно-приватне партнерство, цілісність реалізації митних програм щодо збільшення потенціалу. При цьому відзначається, що ВМО також підтримує міжнародну Гармонізовану систему номенклатури товарів і керує технічними аспектами Угоди ВМО про митну оцінку і правила походження товарів [22, с. 162].

Не акцентуючи увагу на різних баченнях пріоритетних завдань ВМО, погоджусь із думкою С.М. Перепьолкіна, який першочерговими завданнями цієї міжнародної організації вважає забезпечення якомога вищого рівня погодженості й одноманітності митних систем і її членів, а також посилення вивчення проблем, що виникають під час розвитку і поліпшення митної техніки й митного законодавства [15, с. 225].

До основних функцій ВМО віднесено: вивчення питань, що стосуються митного співробітництва; вивчення технічних аспектів митних систем і пов'язаних з ними економічних факторів для розроблення практичних засобів досягнення якомога вищого рівня узгодженості й одноманітності; підготовку проектів конвенцій і поправок до конвенцій, а також внесення рекомендацій щодо їх прийняття зацікавленими Урядами; підготовку рекомендацій, що забезпечують однакове тлумачення і застосування конвенцій; забезпечення розповсюдження інформації, що стосується митного регулювання і процедур; співробітництво з іншими міжурядовими організаціями. ВМО встановлює, підтримує та впроваджує міжнародні інструменти для гармонізації та єдиного застосування спрощених та ефективних митних систем та процедур, які керують

рухом товарів, людей та транспортних засобів через митні кордони.

Стратегічний план Всесвітньої митної організації на 2016/2017 роки та до 2018/2019 років спрямований, головним чином, на впровадження реформ у митній сфері та являє собою комплексний інструмент, що дає змогу керувати програмами, проектами та іншими ініціативами в середовищі митних адміністрацій [26].

Як відомо, визначення ролі та завдань митних органів, а також регламентація їх повноважень відноситься до виняткової прерогативи кожної окремо взятої держави. Відповідно, ВМО, послідовно використовуючи прогресивний міжнародний досвід, у своїх рекомендаціях визначає найбільш загальні принципи та засади діяльності митних адміністрацій в умовах лібералізації світової торгівлі. При цьому будучи координатором об'єднання спільних зусиль, ВМО намагається налагодити ефективну міжнародну взаємодію митних адміністрацій. Найбільш розгорнуто принципи діяльності митних служб були обговорені під час роботи симпозиуму щодо ефективності торгівлі ЮНКТАД (Колумбія, жовтень 1994 р.) і формалізовані як Колумбійська декларація.

За результатами здійсненого аналізу кращих практик митних адміністрацій розвинутих країн та прогнозованих змін у діяльності митних органів, спеціалісти ВМО розробили систематизовані Рекомендації Всесвітньої митної організації щодо підвищення ефективності митного регулювання та діяльності митних адміністрацій, які стали унікальним інструментом для забезпечення найвищого рівня гармонізації. Вони мають сприяти співробітництву між митними адміністраціями; стандартизувати процедури сплати мита; спростити міжнародні перевезення товарів та умови переміщення осіб; сприяти комплексному застосуванню інформаційних технологій; спростити і гармонізувати митні документи. Зокрема урядам було запропоновано:

- чітко визначити мету діяльності митних адміністрацій та з її врахуванням розробити загальний план досягнення цієї мети та програму реформування неефективних і надлишкових процедур;

- для підвищення ефективності реалізації функцій митних органів максимально використовувати інформаційні технології та методи попереднього інформування, мінімізувати загальну частку товарів, що піддаються фізичному огляду шляхом впровадження системи оцінки ризиків та раціоналізувати процедури митного оформлення;

- спростити процедури визначення вартості, що ґрунтуються на методах митної оцінки вартості товарів, розроблених СОТ, та поетапно знижувати рівень оподаткування;

- розширювати співробітництво між митними адміністраціями і трейдерами, забезпечити доступ бізнес-структурам до інформації з митних питань, розробити мінімальні стандарти для перевізників, експедиторів і брокерів для уникнення затримок проходження товарів;

- вжити заходів щодо впровадження високих стандартів професіоналізму та етичної поведінки в митних органах, створити можливості для належної професійної підготовки персоналу відповідно до міжнародних вимог;

- вивчити правові та організаційні можливості обміну даними між митними адміністраціями щодо переміщуваних товарів.

На основі положень Колумбійської декларації ВМО було запропоновано загальну Програму реформування та модернізації митних адміністрацій [27], реалізація якої дала би змогу налагодити високопрофесійну, ефективну та економічно вигідну організацію діяльності національних митних адміністрацій. Конкретним результатом запровадження в життя програми має стати встановлення і підтримка балансу між контролем та сприянням торгівлі шляхом реформування й модернізації форм та методів управління та оперативної діяльності митних адміністрацій.

Досліджуючи роль та місце митних органів у механізмі сучасної держави, Н.В. Прусакова вказує, що модернізація за своєю сутністю – це система заходів, що визначають перетворення стратегічного характеру, механізмів управління ними та їх реалізацією для забезпечення ефективного функціонування організації в умовах високої динаміки внутрішнього і зовнішнього оточення. Загалом позитив-

но оцінюючи ідею модернізації та вражаючий результат цієї ідеї, втіленої в практиці митних служб низки держав, російська авторка доволі упереджено піддає сумніву та критично оцінює Програму з точки зору дотримання національних інтересів у її втіленні в РФ з огляду на сам лише список країн, за активної участі митних служб яких вона розроблялась (Японія, Канада, США, Австралія, Австрія, Франція, Великобританія) [19, с. 98].

Натомість провідними українськими науковцями розроблені під егідою ВМО інструменти вдосконалення митних органів сприймаються без будь-якого політичного аспекту. У своїх дослідженнях Д.В. Приймаченко, високо оцінюючи вклад ВМО, відзначає, що запропонована нею програма реформування та модернізації митних адміністрацій набула свого продовження, конкретизації та уточнення в спеціальних програмах. Спеціалістами розроблено та запропоновано національним митним адміністраціям декілька таких програм: орієнтаційна програма стосовно ролі митних адміністрацій у ринковій економіці; діагностика митної адміністрації; розвиток тренінгових систем у спеціальній підготовці кадрів для митної адміністрації; оцінка діяльності керівників митних адміністрацій різних організаційно-правових рівнів; боротьба з корупцією та «відмиванням брудних грошей» [18, с. 389].

Таким чином, ВМО допомагає створити ефективну стратегію для виконання завдань, які постають перед митними органами; розвиває та підтримує стандарти, які є єдиними для всіх її членів; сприяє розвитку взаємовигідних відносин між митними організаціями країн світу; забезпечує інституційний розвиток митних органів та всебічне використання їх потенційних можливостей; запроваджує нові механізми державного управління у митній сфері з урахуванням новітніх змін у зовнішньому середовищі. При цьому у контексті митної справи інституціональні зміни полягають в удосконаленні інструментів, процесів, підвищенні компетентності та інтелектуальних ресурсів, необхідних для виконання завдань та функцій, які стоять перед митницями всіх країн світу [14, с. 133].

Практика митного регулювання в багатьох країнах демонструє послідовний відхід від «суверенної законотворчості» з митних питань. Митні кодекси більшості країн світу побудовані на загальній правовій основі – положеннях Кіотської конвенції, інших міжнародних митних договорах та рамкових стандартах ВМО. Як наслідок, митна справа у цих країнах має подібну організаційно-правову базу, хоча зі своїми особливостями, зумовленими певними, але не принциповими питаннями та відмінностями національних законодавств [28, с. 127].

Крім ВМО, слід також відзначити значення Світової організації торгівлі (СОТ) у створенні загальної інституційної основи для реалізації торговельних відносин між країнами-членами. І якщо Всесвітня митна організація розробила рекомендації щодо безпосередньої реалізації процедур переміщення товарів через митний кордон, то СОТ установлює єдині правила для застосування тарифних і нетарифних заходів регулювання міжнародної торгівлі [9, с. 27].

Уніфікація підходів у разі впровадження схожих схем митного контролю, вироблення єдиних правил митного оформлення та спрощення митних процедур забезпечує зростання міжнародної торгівлі і прискорення товарообігу. Виокремлюючи лібералізацію зовнішньої торгівлі та врегулювання відносин держав-членів, пов'язаних із торговельною політикою, як основну мету діяльності СОТ науковці відзначають досить складний шлях її розвитку [29]. Створена Світова організація торгівлі (ГАТТ/СОТ) 1 січня 1995 р., відколи набрала чинності багатостороння Марракеська угода про її заснування. Інституція з'явилась як результат трансформації Генеральної угоди про тарифи і торгівлю – організації, яка проіснувала з 1947 по 1994 рік і нараховувала 128 членів. СОТ – єдина міжнародна організація, що опікується глобальними правилами торгівлі між країнами та фактично є провідною в питаннях формування вимог та зобов'язання їх дотримання для країн-членів. Основною метою її створення є забезпечення загальної інституційної основи для реалізації торговельних відносин між кра-

їнами-членами з питань, що регульовані угодами та пов'язаними з ними правовими актами. Ця міжнародна організація спрямовує свою діяльність на розробку системи правових норм міжнародної торгівлі та контроль за їх дотриманням. Головними її цілями задекларовані забезпечення тривалого і стабільного функціонування системи міжнародних торговельних зв'язків, лібералізація міжнародної торгівлі, поступове скасування митних і торговельних обмежень, забезпечення прозорості торговельних процедур. Основні принципи і правила ГАТТ/СОТ можна представити таким чином: торгівля без дискримінації, що включає взаємне надання режиму найбільшого сприяння у торгівлі і взаємне надання національного режиму товарам і послугам іноземного походження; методи регулювання торгівлі переважно тарифні; відмова від використання кількісних і інших обмежень; транспарентність торговельної політики; максимально м'яке врегулювання торговельних суперечок шляхом консультацій, переговорів тощо.

Основними функціями СОТ залишаються сприяння реалізації, застосуванню, функціонуванню та досягненню цілей Угоди СОТ та багатосторонніх торговельних угод; організація і проведення багатосторонніх торговельних переговорів; вирішення спорів і суперечок, які виникають під час застосування багатосторонніх договорів, укладених у рамках ГАТТ/СОТ; керівництво застосуванням механізму перегляду торговельної політики; а також координація діяльності з іншими міжнародними організаціями, залученими до процесів регулювання світової торгівлі.

Генеральна угода з тарифів і торгівлі стала відправним пунктом для початку «митного роззброєння» та основою для переговорних процесів до укладання між країнами-учасницями угод про зниження тарифного навантаження на експортно-імпорتنі операції у двосторонніх відносинах, а в подальшому – для розповсюдження таких митних поступок на всі держави, які беруть участь у цьому договорі. Свого часу у рамках функціонування ГАТТ було проведено вісім раундів багатосторонніх переговорів, спрямованих, насамперед, на лібералізацію торгівлі, ска-

сування тарифних обмежень та зниження митних зборів, під час яких було укладено 28 угод, що і нині служать базою нормативного забезпечення СОТ. Наприкінці останнього Уругвайського раунду ГАТТ, на конференції у Марокко, було підписано Заключний акт, невід'ємною частиною якого була Угода про заснування Світової організації торгівлі. Фахівці зазначають, що ГАТТ, а потім СОТ допомогли створити ефективну торговельну систему, сприяли безпрецедентному зростанню торгівлі: її темпи збільшувались у середньому на 6% щорічно, а 2000 року загальний торговельний обіг у 22 рази перевищив рівень 1950 року [1, с. 80–81].

Станом на серпень 2018 року членами СОТ є 164 країни світу, ще 22 країни ведуть переговори щодо вступу до СОТ. Україна стала повноправним членом Організації після набрання чинності Закону України «Про ратифікацію Протоколу про вступ України до Світової організації торгівлі» 16 квітня 2008 року [30]. Вступ до СОТ відкрив для країни перспективи для розвитку національної економіки, Україна набула право використовувати механізм врегулювання суперечок у рамках СОТ, з'явилися необхідні передумови для підписання у червні 2010 року Угоди про вільну торгівлю з Європейською асоціацією вільної торгівлі, яка набрала чинності з 1 червня 2012 року; а також став потужним стимулом для започаткування переговорів з Європейським Союзом щодо створення зони вільної торгівлі.

Комплексно розглядаючи міжнародне митне співробітництво, погоджуємось, що на універсальному рівні воно також зосереджене в рамках системи Організації Об'єднаних Націй (ООН) та її спеціалізованих установ [7, с. 130]. Ця міжнародна організація створена для підтримання міжнародного миру, загальної безпеки та для сприяння розвитку всебічного співробітництва між державами, а її особливий характер проявляється в тому, що покладені на неї повноваження надають можливість здійснювати діяльність із широкого кола питань [31].

Відповідно до ст. 1–2 Статуту перед ООН поставлено низку цілей: здійснювати багатостороннє співробітництво з вирішен-

ня міжнародних проблем економічного, соціального, культурного й гуманітарного характеру, а також бути центром для узгодження дій націй у досягненні цілей, що, своєю чергою, науковцями пропонується розглядати як найважливіші принципи її діяльності [32, с. 410–411]. Одним із основних прагнень членів ООН є сприяння впровадженню новітніх технологій у всьому світі та усунення неефективних правил міжнародної торгівлі. Така неефективність проявляється у збільшенні кількості нетарифних бар'єрів, зростанні документообігу, стримуванні розвитку торговельного співробітництва та економічного зростання країн. Відтак розроблення та уніфікація митних процедур, що здійснюються під егідою ООН, мають своєю метою спрощення міжнародного торговельного співробітництва.

Якщо дослідити відносно вузьку сферу діяльності, пов'язану з митними процедурами як елементом міжнародної торгівлі, знаходимо, що Європейською економічною комісією ООН та Центром ООН зі спрощення процедур торгівлі та електронних ділових операцій спільно була розроблена Рекомендація № 18 «Заходи щодо спрощення процедур міжнародної торгівлі». Вказана Рекомендація була створена з метою забезпечення передбачуваності, прозорості та недискримінації щодо необхідного часу, використовуваних процедур і витрат, які пов'язані з виконанням офіційних правил. До основних керівних її принципів, які можуть стосуватись і спрощення митних формальностей, відносимо такі: мінімізація процедур; орієнтація процедур на тісний зв'язок з торговельними й транспортними потребами; їх спрощення та узгодженість і відповідність міжнародним стандартам; мінімізація вимог до даних, які мають бути узгодженими та стандартизованими, а інформація про них має бути безперешкодно доступною для всіх зацікавлених сторін.

Поряд із зазначеним містяться заходи рекомендаційного характеру, серед яких слід виокремити: виконання Кіотської конвенції (захід 9.1) завдяки спрощенню та гармонізації митних процедур дасть змогу здійснювати необхідний контроль спрощеними методами; уніфікація митних

процедур (9.2), зокрема через використання форми декларації, взірць якої був запропонований ООН; гармонізація національних правил перевезення небезпечних вантажів (9.3) та приведення їх відповідно до міжнародних стандартів, запроваджених ООН; прийняття та обробка митних декларацій, створених та поданих із використанням електронних обчислювальних машин (9.4–9.5), що передбачає обмін електронною інформацією між митними органами та суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності з використанням єдиного програмного забезпечення; використання комерційних документів для підтвердження інформації, що є необхідною в митних цілях, та мінімізація вимог до оформлення документів (9.6–9.9), завдяки чому можна досягти значних спрощень для бізнесу; вибірковість здійснення митних оглядів та спрощення інших видів контролю, максимальне перенесення проведення митного контролю замість пунктів пропуску на кордоні до внутрішніх митниць, а також проведення такого контролю на території імпортера (9.10–9.11, 9.14, 9.17, 9.20); забезпечення роботи митних органів у цілодобовому режимі та відкриття пунктів пропуску на важливих міжнародних торговельних шляхах, а також встановлення пріоритетів у спрощенні переміщення транзитних вантажів (9.12, 9.16, 9.19) [33].

У контексті Статуту ООН міжнародна торгівля розглядається як один із інструментів забезпечення миру та економічного розвитку з метою викорінення бідності та заохочення свободи, рівності й гідності людини. Створення відкритої, регульованої, передбачуваної та недискримінаційної міжнародної торговельної системи належить до найважливіших цілей ООН, сформульованих у Декларації тисячоліття ООН [34]. Вказане цілком узгоджується із висновком науковців про те, що система ООН та її органів відіграли ключову роль у розробленні стандартів для спрощення процедур торгівлі, зокрема й у сфері спрощення та гармонізації митних процедур як суміжної до міжнародних економічних та міжнародних торговельних відносин [7, с. 131].

Висновки і пропозиції. Таким чином, головні ролі у координації та уніфікації

діяльності митних адміністрацій у світі належать трьом основним міжнародним інституціям: Організації Об'єднаних Націй, Світовій організації торгівлі та Всесвітній митній організації, якими вироблено певні моделі організації та діяльності митних органів, ефективні методи гармонізації процедур, а також стандарти нормативної регламентації у цій сфері. Завдячуючи їхнім зусиллям, за відносно невеликий історичний період у 70 років сформовано відкрити, передбачувани та недискримінаційну систему міжнародної торгівлі, уніфіковано підходи до застосування заходів тарифного регулювання, вирішення міжурядових спорів економічного характеру, запропоновано оптимальні моделі функціонування митних адміністрацій та рекомендовано використання стандартизованих методів їх роботи. У подальшому доцільно зосередити увагу на вивченні механізму імплементації в українське законодавство міжнародних стандартів митної справи.

Список використаної літератури:

1. Бережнюк І.Г. Розвиток системи митного регулювання України в умовах розширення міжнародного співробітництва: дис. ... д-ра економ. наук. Київ, 2010. 449 с.
2. Бережнюк І.Г., Кредісов А.І. Всесвітня митна організація як інститут управління митною справою на міжнародному рівні. Журнал європейської економіки. 2009. № 7. С. 168–190.
3. Митна енциклопедія: у 2 т. / редкол.: І.Г. Бережнюк (відп. ред.) та ін. Хмельницький: ПП Мельник А. А., 2013. Т. 2. 536 с.
4. Бережнюк І.Г., Несторишен І.В. Розвиток інституціональних моделей митних органів: міжнародний досвід та вітчизняна практика. Розробка механізму аналізу ризиків у контексті впровадження системи попереднього інформування про переміщення товарів та транспортних засобів через митний кордон: зб. тез II Наук.-практ. інтернет-конф. (м. Хмельницький, 19 трав. 2016 р.). Хмельницький: 2016. С. 5–8.
5. Гребельник О.П. Основи митної справи: навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2003. 600 с.
6. Грушко М.В. Підстави виникнення Всесвітньої митної організації як міжурядової міжнародної організації. Митна справа. 2013. № 1. С. 125–126.
7. Денисенко С.І. Міжнародно-правові стандарти спрощення та гармонізації митних процедур у сфері міжнародної торгівлі: дис. ... канд. юрид. наук. Одеса, 2015. 287 с.
8. Ершов А.Д. Международные таможенные отношения: учеб. пособие. Санкт-Петербург: ИВЭСЭП, С.-Петербургский филиал РТА им. В.Б. Бобкова, «Знание», 2000. 207 с.
9. Іващук І. Напрями та перспективи конвергенції митних відносин у глобальному просторі. Галицький економічний вісник. 2010. № 4 (29). С. 24–30.
10. Ківалов С.В. Всесвітня митна організація: історія і сучасність. Митна справа. 2009. № 6. С. 3–10.
11. Коваленко Ю.В. Адміністративно-правові засоби протидії корупції в органах Державної митної служби України: дис. ... канд. юрид. наук. Київ, 2011. 216 с.
12. Кормич Б.А. Історія розвитку митної справи в Європі: періодизація та основні тенденції. Lex Portus. 2016. № 1. С. 51–63.
13. Кормич Б.А. Формування інституцій міжнародного митного співробітництва: від Групи Вивчення Європейського Митного Союзу до РМС/ВМО (1947–1953). Митна справа. 2015. № 2. С. 3–10.
14. Павленко Є. Концептуальні підходи до впровадження Рамкових стандартів безпеки SAFE та їх роль у процесах боротьби з контрабандою. Вісник Академії митної служби України. Серія Право. 2009. № 1. С. 129–134.
15. Перепьолкін С.М. Мета, завдання і функції Всесвітньої митної організації. Інформаційно-аналітичне право. № 3, 2016. С. 223–226.
16. Перепьолкін С.М. Міжнародне митне співробітництво: рамкові стандарти Всесвітньої митної організації. Митна справа. 2007. № 1. С. 6–11.
17. Перепьолкін С.М. Міжнародно-правові аспекти митного співробітництва європейських держав: монографія. Дніпропетровськ: Академія митної служби України, 2008. 180 с.
18. Приймаченко Д.В. Адміністративна діяльність митних органів у сфері реалізації митної політики держави: дис. ... д-ра юрид. наук. Дніпропетровськ, 2007. 477 с.
19. Прусакова Н.В. Таможенні органи в механізмі сучасного державного управління: порівняльно-правове дослідження: дис. ... канд. юрид. наук. Москва, 2002, 193 с.

20. Суворов В. Глобальний вимір інституціонального забезпечення організації митної справи. Вісник Академії митної служби України. 2010. № 2. С. 45–52.
21. Ченцов В. Міжнародні стандарти модернізації митних адміністрацій. Державне управління та місцеве самоврядування. 2015. Вип. 4. С. 219–230.
22. Ченцов В.В. Механізми державного управління митною справою: порівняльний аналіз: дис. ... д-ра юрид. наук. Харків, 2015. 632 с.
23. Ченцов В.В. Митна служба в системі державного управління в зарубіжних країнах: компаративний аналіз. Університетські наукові записки. 2009. № 1. С. 333–339.
24. Русских Т.В. Концепція норм м'якого права у сфері регулювання митних відносин в Україні: дис. ... канд. юрид. наук. Одеса, 2015. 176 с.
25. Всесвітня митна організація. Членство. URL: <http://www.wcoomd.org/en/about-us/wco-members/membership.aspx> (дата звернення 10.08.2018).
26. Всесвітня митна організація. Цілі. URL: <http://www.wcoomd.org/en/about-us/what-is-the-wco/goals.aspx>.
27. Програма реформування та модернізації митних адміністрацій ВМО. URL: http://www.wcoomd.org/en/topics/capacity-building/activities-and-programmes/mercator-rogramme/cb_support_customs_reform_modernization.aspx.
28. Гончарук О.А. Адміністративно-правові засади реформування сучасних митних органів України. Финансовое и налоговое право. Административное право. Серия: «Юридические науки». 2010. Т. 23 (62), № 2. С. 124–130.
29. Всемирная торговая организация: документы и комментарии: в 2 т. / составители: Н.М. Васильев, Ю.А. Васягин, А.А. Давыдов. Москва: АНО «Издательский дом налоговой полиции», 2001. 384 с.
30. Про ратифікацію Протоколу про вступ України до Світової організації торгівлі: Закон України від 10.04.2008. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/250-17>.
31. Статут Організації Об'єднаних Націй і Статут Міжнародного Суду від 26.06.1945. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_010 (дата звернення 20.08.2018).
32. Международное публичное право: учебник / Л.П. Ануфриева, К.А. Бекашев, Е.Г. Моисеев и др.; отв. ред. К.А. Бекашев. 5-е изд., перераб. и доп. М.: Проспект, 2009. 1008 с.
33. Рекомендація Європейської економічної комісії ООН «Заходи щодо спрощення процедур міжнародної торгівлі» від 01.09.1982 № 18. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_991/page2
34. Декларація тисячоліття ООН від 08.09.2000 № 55/2. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_621

Дорофеева Л. М. Роль Всемирной таможенной организации и других международных институций в координации деятельности таможенных администраций

В статье рассматриваются вопросы роли международных организаций в сфере координации и унификации подходов к деятельности таможенных администраций, формированию определенных стандартов и принципов осуществления таможенного дела. Проанализированы цели, задачи и функции международных институций, которые отвечают за формирование единых подходов к организации и деятельности таможенных служб во всем мире.

Ключевые слова: таможенная администрация, таможенные процедуры, гармонизация законодательства, Всемирная таможенная организация, Всемирная торговая организация, Организация Объединённых Наций.

Dorofeyeva L. Role of World Customs Organization and other international institutions in coordination of activity of the customs organizations

The article deals with a role of the international organizations in the sphere of coordination and unification of activity of customs administrations, in formation of certain standards and the principles of implementation of customs affairs. It is subjected to the analysis of the purpose, tasks and functions of the international institutions which form the uniform approaches to the organization and activity of customs services around the world.

Key words: customs administration, customs procedures, harmonization of legislation, World Customs Organization, World Trade Organization, United Nations.